

ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ • ЖОВТЕНЬ 2021

ЗДОРОВА УКРАЇНА

НАЙАКТУАЛЬНІШЕ ПРО ЗДОРОВЯ В УКРАЇНІ

ОТРИМАТИ ЛІКИ БЕЗОПЛАТНО? ЦЕ РЕАЛЬНО!

В Україні діє програма «Доступні ліки». За нею пацієнти можуть отримати ліки **безоплатно** або з **невеликою доплатою**.

Пацієнтам, які за станом здоров'я потребують постійного прийому певних ліків, держава компенсує витрати на їх придбання.

Пацієнти можуть отримувати ліки незалежно від місця виписки рецепта і місця реєстрації в будь-якій аптекі з позначкою «Тут є доступні ліки».

Цього року кількість аптек, які долучилися до участі у програмі «Доступні ліки» за напрямами «Серцево-судинні захворювання», «Бронхіальна астма», «Діабет II типу», перевишила 10 тисяч. Нині майже 80% аптек із позначкою «Тут є доступні ліки» розташовано в межах одного кілометра від лікарських закладів, де можна підписати декларацію з сімейним лікарем.

Знайти найближчу аптеку з «Доступними ліками» можна на електронній карті

ДЕРЖАВА ВІДШКОДОВУЄ ВАРТІСТЬ ЛІКІВ ПРОТИ

серцево-судинних
захворювань (зокре-
ма, для профілактики
інфарктів та інсультів)

бронхіальної
астми

циукрового
діабету II типу

розладів психіки та
поведінки (зокрема
епілепсії, ПТСР,
шизофренії та ін.)

**Щоб отримати
препарати за
програмою «Доступні
ліки», потрібно зробити
два кроки:**

1. Звернутися до свого сімейного лікаря. Але пацієнтові з розладами психіки та поведінки лікування призначає винятково невролог або психіатр. Лікар призначить ліки і випише електронний рецепт із назвою діючої речовини. На телефон пацієнта надійде смс-повідомлення з номером рецепта, який необхідно назвати в аптекі. Якщо пацієнт не користується мобільним телефоном, лікар надасть інформацію про рецепт на папері.

2. Прийти до аптеки, яка бере участь у програмі за відповідним напрямом, назвати номер рецепта та обрати торговельну назву виписаного лікарем засобу.

Щодо ліків від серцево-судинних захворювань, діабету II типу та бронхіальної астми, для отримання електронного рецепта відвідувати лікаря

не обов'язково: рецепт можна одержати по телефону. Але потрібно заразно погодити зі своїм сімейним лікарем, як вам зручніше це зробити і як ви будете діяти.

**ПОНАД
3 МЛН –
КІЛЬКІСТЬ
ПАЦІЄНТІВ, ЯКІ
НА СЬОГОДНІ
ОТРИМАЛИ ЛІКИ
ЗА ПРОГРАМОЮ
РЕІМБУРСАЦІЇ**

Щодо ліків від розладів психіки та поведінки, то пацієнт, який має план лікування і якому потрібно отримати повторний рецепт, може отримати такий електронний рецепт по телефону, якщо лікуючий лікар вважає за можливе це зробити.

ЯК ОТРИМАТИ БЕЗОПЛАТНІ ЛІКИ ПРИ РОЗЛАДАХ ПСИХІКИ ТА ПОВЕДІНКИ?

31 жовтня НСЗУ розширює програму відшкодування вартості лікарських засобів за програмою «Доступні ліки» новим напрямом. Це препарати для пацієнтів з розладами психіки та поведінки.

Ідеється про такі захворювання, як епілепсія, шизофренія, ПТСР, депресія, афективні та невротичні розлади.

Електронний рецепт для пацієнтів з **епілепсією, невротичними розладами** зможе вписати **невролог** або **психіатр**, у тому числі дитячі лікарі за цими спеціальностями.

Електронний рецепт для пацієнтів із **психічними розладами** виписувати можна лише **психіатру**, у тому числі дитячий.

**ПРОГРАМУ
«ДОСТУПНІ
ЛІКИ»
РОЗШИРЕНО:
31 ЖОВТНЯ
ДОДАЛИ
ПРЕПАРАТИ
ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ
З РОЗЛАДАМИ
ПСИХІКИ
ТА ПОВЕДІНКИ**

Сімейні лікарі не виписують електронних рецептів за напрямами «Розлади психіки та поведінки» та «Хвороби нервової системи».

Щоб мати змогу користуватися програмою «Доступні ліки», пацієнтам із розладами психіки та поведінки потрібно відвідати свого лікуючого лікаря — невролога чи психіатра. Це необхідно для того, щоб лікар створив індивідуальний план лікування і вніс його в електронну систему охорони здоров'я.

Якщо ви або ваші рідні з розладами психіки та поведінки не маєте лікуючого лікаря, потрібно його обрати в будь-якому медичному закладі, який має договір з НСЗУ за напрямом амбулаторної допомоги.

В індивідуальному плані лікування невролог або психіатр фіксує встановлений діагноз та призначення відповідних ліків. Надалі на основі цього плану буде формуватися електронний рецепт.

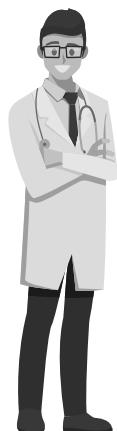
З електронним рецептом пацієнт обирає будь-яку аптеку з позначкою «Доступні ліки», яка має договір з НСЗУ за цим напрямом реімбурсації, та отримує препарат безоплатно або з невеликою доплатою.

Вартість препаратів аптекі відшкодує Національна служба здоров'я України. Такий механізм відшкодування вже успішно працює понад два з половиною роки щодо ліків для пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями, бронхіальною астмою та діабетом II типу.

З програмою «Доступні ліки» лікування хронічних захворювань стає якіснішим і доступнішим. Адже пацієнтам, які через свій стан здоров'я потребують постійного прийому певних ліків, держава компенсує витрати на них. І це означає, що підтримувати вищу якість життя при розладах психіки і поведінки пацієнти можуть, не зазнаючи критичних витрат.

Якщо такі є серед ваших рідних або знайомих — розкажіть їм про те, що тепер вони можуть отримати ліки безоплатно або з невеликою доплатою. Їм для цього необхідно буде тільки звернутись до свого лікуючого невролога або психіатра.

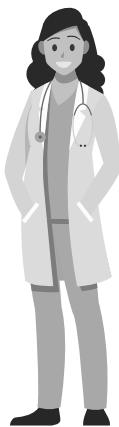
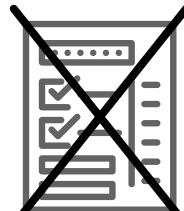
ПЕРВИНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

НЕВРОЛОГ
електронне
направлення від
сімейного лікаря

ПСИХІАТР
електронне
направлення
не потрібно

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ МОЖНА НЕ ЛИШЕ УСПАДКУВАТИ, А Й «НАЇСТИ»

Діабет — це хронічне прогресуюче захворювання. Він призводить до ураження багатьох систем організму, наприклад, провокує серцево-судинні захворювання, ниркову недостатність, призводить до втрати зору, навіть до ампутації кінцівок.

Але пацієнти з таким діагнозом можуть прожити довге життя завдяки вчасно розпочатому лікуванню.

Як не прогавити тривожні симптоми, розповідає Микола Троянський, Віцепрезидент і академік НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, завідувач кафедри ендокринології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Цукровий діабет — це захворювання, основною ознакою якого є стійке підвищення рівня цукру в крові.

Виділяють два основні типи діабету.

Діабет I типу пов'язаний з дефіцитом інсуліну. У дорослих зустрічається в 10% випадків. Підшлункова залоза синтезує мало або зовсім не синтезує гормон інсулін, глукоза не засвоюється організмом, і рівень цукру в крові зростає.

Діабет II типу, який зустрічається в 90% випадків: інсуліну виробляється достатня кількість, але тканини організму втрачають до нього чутливість. І знову, як наслідок, — підвищення показників цукру в крові.

Ознаки цукрового діабету

- відчуття невтамованої спраги
- часте нічне сечовипускання
- зменшення або збільшення ваги
- підвищений апетит або відчуття голоду
- свербіж шкіри, погане загоювання ран, схильність до дерматологічних захворювань і грибкових інфекцій
- постійна слабкість і сонливість
- часті стоматити

Діабет II типу — це захворювання нашого способу життя. Його можна

«наїсти», а не лише успадкувати! У 60–80% хворих цукровий діабет II типу пов'язаний з наявністю надлишкової маси тіла чи ожиріння.

Для дітей та підлітків найбільш актуальним є цукровий діабет I типу, що становить понад 90% випадків. Причиною розвитку діабету I типу можуть бути інфекційні захворювання: віруси краснухи, епідемічного паротиту, вітряної віспи, гепатиту, ентеровірусі. Може бути спадкова схильність: за наявності факту цукрового діабету в одного з родичів ризик виникнення цієї патології у наступних поколіннях істотно зростає.

Симптоми цукрового діабету у дітей відрізняються від симптомів, які проявляються у дорослих.

Цукровий діабет у дітей може мати замаскований перебіг — «під маскою» гострого живота, інфекційних захворювань, аденоірусою інфекції, особливо у дітей раннього віку. Слід пам'ятати, що симптоми діабету у дітей нарощають дуже швидко, особливо якщо розвивається тяжке гостре ускладнення — діабетичний кетоацидоз (симптоми: запах ацетону з рота, слабкість, головний біль, зниження апетиту, можливі нудота, пронос тощо), а внаслідок цього й коматозні стани.

Батькам важливо звертати увагу на тривожні симптоми у своїх дітей, своєчасно діагностувати та лікувати цукровий діабет, забезпечити глікемічний контроль для уникнення ускладнень у майбутньому.

Профілактика діабету — це здоровий спосіб життя

Необхідно дотримуватися простих заходів:

- досягти нормальної ваги тіла та підтримувати її;
- бути фізично активним та приділяти не менше 150 хвилин на тиждень регулярній фізичній активності;
- дотримуватися здорового харчування та зменшувати в раціоні кількість цукру і насищених жирів;
- утримуватися від паління та злоувживання алкоголем.

642 млн хворих на цукровий діабет буде у світі до 2040 року, за оцінками експертів

П'ЯТЬ КРОКІВ

1

Прийти на прийом до ендокринолога.

ПАЦІЄНТА З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ДО ОТРИМАННЯ ІНСУЛІНУ ЗА ЕЛЕКТРОННИМ РЕЦЕПТОМ

Держава гарантує пацієнтам з цукровим діабетом доступ до базового лікування інсулінами безоплатно.

мати необхідну форму препаратів інсуліну відповідно до своєї категорії та стану.

Базове лікування — це можливість для пацієнта, який потребує інсулінотерапії, безоплатно отримати

Рецепт на препарати інсуліну стає електронним. За е-рецептом пацієнт отримує інсулін або безоплатно, або з невеликою доплатою.

2

Мати складений ендокринологом індивідуальний план лікування, в якому, в тому числі, зазначено тип, форму, дозування інсуліну.

Індивідуальний план лікування має бути обов'язково внесено в електронну систему охорони здоров'я.

3

Отримати електронний рецепт на інсулін.

4

Обрати будь-яку аптеку, яка має договір з НСЗУ за напрямом реімбурсації інсулінів. В аптекі потрібно надати електронний рецепт або назвати його номер і код підтвердження та отримати призначений препарат.

5

Повторний електронний рецепт на інсулін пацієнт може отримати або у свого сімейного лікаря, або у ендокринолога.

Перелік аптек, у яких можливо отримати інсулін за е-рецептом, можна дізнатись у контакт-центрі НСЗУ за номером

16-77
або на сайті

